Міністерство освіти і науки України Львівський національний університет імені Івана Франка Факультет електроніки і комп'ютерних технологій Кафедра радіоелектронних і комп'ютерних систем

Звіт

про виконання лабораторної роботи №3

"Процеси в ОС UNIX і керування ними. Професійна робота з командними оболонками."

Виконав

студент групи ФЕІ-23

Дребот А. С.

Перевірив

ас. Сінькевич О. О.

Частина 1:

1. Перегляньте список процесів користувача (Вас).

```
аndrew@My-PC: ~

Файл Правка Вид Поиск Терминал Справка

andrew@My-PC:~$ ps

PID TTY TIME CMD

6097 pts/0 00:00:00 bash

6105 pts/0 00:00:00 ps

andrew@My-PC:~$
```

2. Перегляньте повний список процесів, запущених у системі. При цьому гарантуйте збереження інформації від "утікання" з екрана (якщо процесів багато). Зверніть увагу на ієрархію процесів. Простежте через поля PID і PPID всю ієрархію процесів тільки-но запущеної Вами команди, починаючи з початкового процесу init. Зверніть увагу на формування інших полів виводу.

```
аndrew@My-PC: ~

Файл Правка Вид Поиск Терминал Справка

andrew@My-PC:~$ ps -A | more -1

PID TTY TIME CMD

1 ? 00:00:02 systemd

2 ? 00:00:00 kthreadd

3 ? 00:00:00 rcu_gp

4 ? 00:00:00 rcu_par_gp

6 ? 00:00:00 kworker/0:0H-kb

7 ? 00:00:00 kworker/u24:0-e

8 ? 00:00:00 mm_percpu_wq

9 ? 00:00:00 ksoftirqd/0

10 ? 00:00:00 ksoftirqd/0

11 ? 00:00:00 mgration/0

12 ? 00:00:00 idle_inject/0

13 ? 00:00:00 kworker/0:1-mm_

14 ? 00:00:00 cpuhp/0
```

3. Запустіть ще один shell. Перегляньте повний список процесів, запущених вами, при цьому зверніть увагу на ієрархію процесів і на їхній зв'язок з терміналом. Використовуючи команду kill, завершіть роботу в цьому shell'i.

```
andrew@My-PC: ~
                                                                                                                                                                      Файл Правка Вид Поиск Терминал Справка
andrew@My-PC:~$ ps -A
    PID TTY
                                          TIME CMD
        1 ?
                               00:00:02 systemd
        2 ?
                              00:00:00 kthreadd
    3 ? 00:00:00 rcu_gp
4 ? 00:00:00 rcu_par_gp
6 ? 00:00:00 kworker/0:0H-kb
7 ? 00:00:01 kworker/u24:0-e
8 ? 00:00:00 mm_percpu_wq
9 ? 00:00:00 ksoftirqd/0
10 ? 00:00:01 rcu_sched
11 ? 00:00:00 migration/0
12 ? 00:00:00 idle_inject/0
14 ? 00:00:00 cpuhp/0
15 ? 00:00:00 cpuhp/1
16 ? 00:00:00 idle_inject/1
17 ? 00:00:00 idle_inject/1
17 ? 00:00:00 ksoftirqd/1
18 ? 00:00:00 kworker/1:0-mm_
20 ? 00:00:00 kworker/1:0H-kb
                              00:00:00 rcu_gp
     20 ?
                             00:00:00 kworker/1:0H-kb
     21 ?
                             00:00:00 cpuhp/2
                                00:00:00 idle inject/2
      22 ?
      23 ?
                                00:00:00 migration/2
```

```
Файл Правка Вид Поиск Терминал Справка

20414 ? 00:00:00 jfsCommit

20415 ? 00:00:00 jfsSync

21373 ? 00:00:00 gvfsd-network

22141 ? 00:00:00 gvfsd-dnssd

22202 ? 00:00:00 kworker/11:1-ev

22209 ? 00:00:00 kworker/2:0-mm

22211 ? 00:00:00 gvfsd-metadata

22307 ? 00:00:00 kworker/6:0-eve

22319 ? 00:00:00 bash

22339 pts/0 00:00:00 bash

22338 pts/0 00:00:00 more

22341 ? 00:00:00 kworker/6:3-mm

22397 ? 00:00:00 kworker/6:3-mm

22397 ? 00:00:00 kworker/2:1-cgr

22450 ? 00:00:00 kworker/2:1-cgr

22461 tty2 00:00:00 kworker/1:0

22507 ? 00:00:00 kworker/1:0

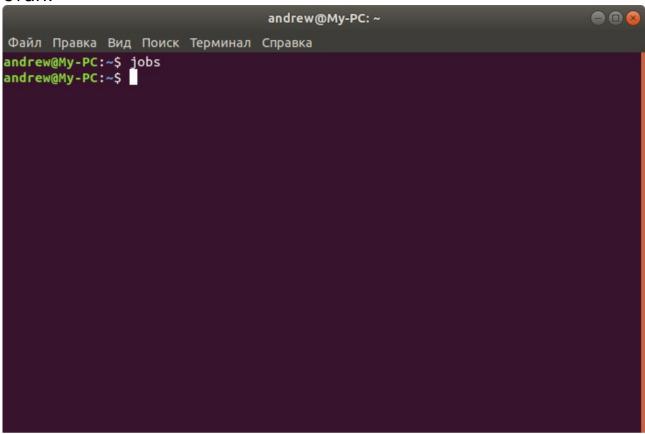
22507 ? 00:00:00 kworker/1:0

22517 ? 00:00:00 kworker/1:0

22518 pts/0 00:00:00 ps

andrew@My-PC:~$ kill -9 22329
```

4. Перегляньте список задач у системі і проаналізуйте їхній стан.

5. Запустіть фоновий процес командою find / -name "*.c" -print > file 2> /dev/null & 8

```
andrew@My-PC:~

Файл Правка Вид Поиск Терминал Справка
andrew@My-PC:~$ find / -name "*.c" -print > file 2> /dev/null &

[1] 3181
andrew@My-PC:~$
```

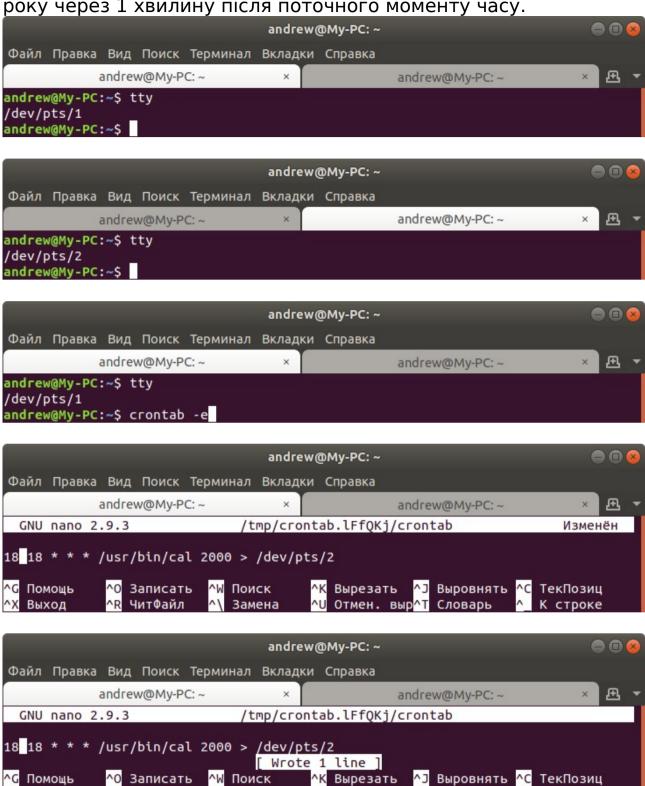
6. Визначте його номер. Відправте сигнал призупинення процесу. Перегляньте список задач у системі і проаналізуйте їхній стан. Продовжить виконання процесу. Знову перегляньте список задач у системі і проаналізуйте його зміну. Переведіть процес в активний режим, а потім знову у фоновий. Запустіть цей процес із пріоритетом 5.

```
andrew@My-PC: ~
Файл Правка Вид Поиск Терминал Справка
andrew@My-PC:~$ find / -name "*.c" -print > file 2> /dev/null &
[1] 3181
andrew@My-PC:~$ xclock -d -update 1 &
[2] 3287
      Выход 1
                         find / -name "*.c" -print > file 2> /dev/null
andrew@My-PC:~$ kill -19 3287
andrew@My-PC:~$ jobs
[2]+ Остановлен
                   xclock -d -update 1
andrew@My-PC:~$ kill -18 3287
andrew@My-PC:~$ jobs
                      xclock -d -update 1 &
[2]+ Запущен
andrew@My-PC:~$ fg %2
xclock -d -update 1
^Z
[2]+ Остановлен
                   xclock -d -update 1
andrew@My-PC:~$ bg %2
[2]+ xclock -d -update 1 &
andrew@My-PC:~$ nice -n 5 xclock -d -update 1 &
[3] 3320
andrew@My-PC:~$
```

7. Виведіть на екран список усіх процесів, запущених не користувачем root.

```
andrew@My-PC: ~
                                                                                                                                        Файл Правка Вид Поиск Терминал Справка
andrew@My-PC:~$ ps -U root -N
   PID TTY TIME CMD
798 ? 00:00:00 systemd-resolve
798 ? 00:00:00 systemd-resolve
805 ? 00:00:00 systemd-timesyn
988 ? 00:00:00 avahi-daemon
989 ? 00:00:00 dbus-daemon
1039 ? 00:00:00 rsyslogd
1181 ? 00:00:00 systemd
1182 ? 00:00:00 (sd-pam)
1193 tty1 00:00:00 gdm-wayland-ses
1195 ? 00:00:00 dbus-daemon
1197 tty1 00:00:00 gnome-session-b
 1197 tty1 00:00:00 gnome-session-b
1205 tty1 00:00:03 gnome-shell
1231 tty1 00:00:00 Xwayland
 1247 ?
                        00:00:00 at-spi-bus-laun
 1252 ?
                        00:00:00 dbus-daemon
 1254 ?
                       00:00:00 at-spi2-registr
 1258 ?
                         00:00:00 pulseaudio
                          00:00:00 rtkit-daemon
 1259 ?
```

8. Організуйте вивід на екран календаря <1996+№варіанту> року через 1 хвилину після поточного моменту часу.

Отмен. выр^Т

Замена

Выход

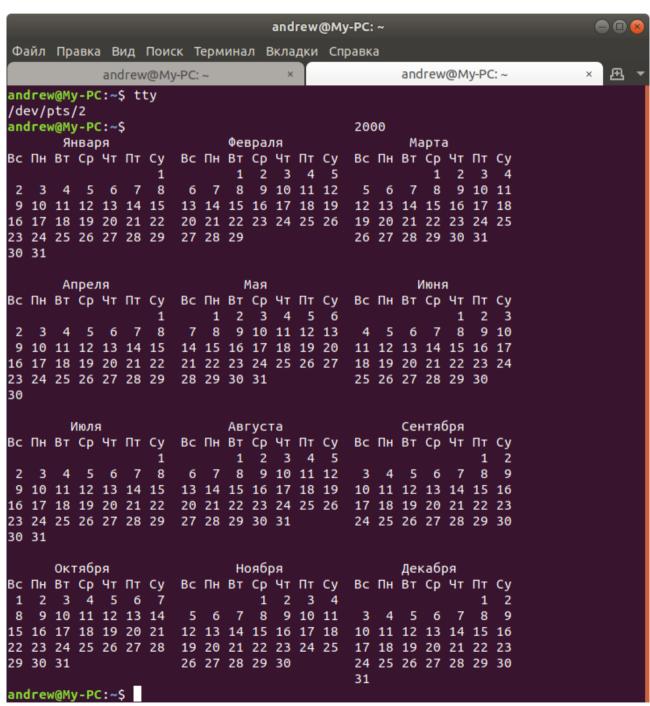
```
аndrew@My-PC: ~

Файл Правка Вид Поиск Терминал Вкладки Справка

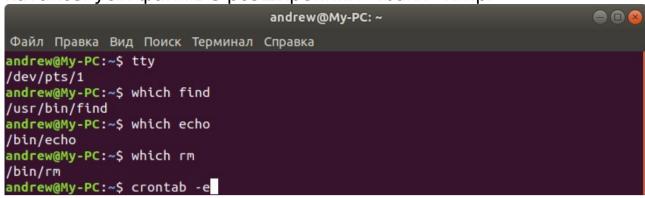
andrew@My-PC: ~ × andrew@My-PC: ~ × ♣ ▼

andrew@My-PC: ~$ tty
/dev/pts/1
andrew@My-PC:~$ crontab -e
Ошибка чтения /home/andrew/.local/share/nano/search_history: Отказано в доступе
Нажмите ВВОД для продолжения.

crontab: installing new crontab
andrew@My-PC:~$
```


9. Організуйте періодичне (щоденне) видалення в домашньому каталозі усіх файлів з розширенням *.bak і *.tmp.


```
andrew@My-PC: ~
                                                              Файл Правка Вид Поиск Терминал Справка
 GNU nano 2.9.3
                         /tmp/crontab.zUTA00/crontab
35 18 * * * /usr/bin/find ~ -name "*.tmp" 2> /dev/null -exec /bin/rm -f {} \;
35 18 * * * /bin/echo "Regular cleaning: Done! " > /dev/pts/1
                         [ Wrote 7 lines ]
                     ^₩ Поиск
           ^0 Записать
                                ^K Вырезать ^J Выровнять ^C ТекПозиц
^G Помощь
                                ^U Отмен. выр^Т Словарь
           ^R
             ЧитФайл
 Выход
                        Замена
```

```
andrew@My-PC: ~/lab_5
                                                                           Файл Правка Вид Поиск Терминал Справка
Ошибка чтения /home/andrew/.local/share/nano/search history: Отказано в доступе
Нажмите ВВОД для продолжения.
crontab: installing new crontab
andrew@My-PC:~$ cd /home/andrew/lab_5
andrew@My-PC:~/lab_5$ touch test_file_1.tmp
andrew@My-PC:~/lab_5$ touch test_file_1.bak
andrew@My-PC:~/lab_5$ ls
test file 1.bak test file 1.tmp
andrew@My-PC:~/lab_5$ Regular cleaning: Done!
andrew@My-PC:~/lab_5$ date
Вто окт 8 18:35:14 EEST 2019
andrew@My-PC:~/lab_5$ ls
andrew@My-PC:~/lab 5$
```

Частина 2:

- 1. Визначити, хто є користувачем системи та виведіть на екран.
- 2. За допомогою змінних оточення визначити домашній каталог користувача
- 3. Знайти всі файли, які належать вам у вашому домашньому каталозі
- 4. За архівувати ці файли з іменем back_up_<your_name>_<data>
- 5. Якщо архів з даним іменем вже існує, то вивести запит на його перезапис.
- 6. Встановити права на отриманий архів тільки для читання.
- 7. Розархівувати файли з архіву зі збереженням структури каталогів
- 8. Якщо файли відрізняються у порівнянні з оригіналом, то потрібно виводитися запит на його перезапис.

```
Код:
#!/bin/bash
usr=$(whoami) # whoami returns name of user, which is saved in value usr
echo "user: $usr"
echo "Home for current user is: $HOME" # $HOME - calling comand
echo " "
echo "Back - up"
if [ ! -f ~/lab 6/back-up-$usr-$(date +"%Y-%m-%d").zip ]
then
      echo "Back - up started ..."
      find ~ -name "*.txt" -user $usr 2>/dev/null | zip -r ~/lab 6/"back-up-
$usr-$(date +"%Y-%m-%d").zip" -@
else
      echo "Was found file with the same name"
      read -r -p "Do you want overwrite? [Y/n]" response
       response=${response}
       echo " "
            case $response in
                        [yY][eE][sS]|[yY])
                        echo "Back - up started ..."
                        rm -f ~/lab_6/"back-up-$usr-$(date +"%Y-%m-%d").zip"
                        find \sim -name "*.txt" -user $usr 2>/dev/null | zip -r \sim/
lab_5/"back-up-$usr-$(date +"%Y-%m-%d").zip" -@ ;;
                        [nN][o0]|[nN])
                        echo "Back - up was not started";;
            *)
            esac
fi
```

chmod 500 ~/lab 5/back-up-\$usr-\$(date +"%Y-%m-%d").zip

#part two

```
andrew@My-PC: ~/lab_6

Файл Правка Вид Поиск Терминал Справка
andrew@My-PC:~$ cd /home/andrew/lab_6
andrew@My-PC:~/lab_6$ gedit bashScript
andrew@My-PC:~/lab_6$ touch bashScript
andrew@My-PC:~/lab_6$ chmod +x ./bashScript
andrew@My-PC:~/lab_6$ ./bashScript
```

```
andrew@My-PC: ~/lab_6
Файл Правка Вид Поиск Терминал Справка
andrew@My-PC:~$ cd /home/andrew/lab_6
andrew@My-PC:~/lab_6$ gedit bashScript
andrew@My-PC:~/lab_6$ touch bashScript
andrew@My-PC:~/lab_6$ chmod +x ./bashScript
andrew@My-PC:~/lab_6$ ./bashScript
user: andrew
Home for current user is: /home/andrew
Back - up
Back - up started ...
  adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/sl/messages.txt (deflated 75%)
adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/vi/messages.txt (deflated 73%)
  adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/tr/messages.txt (deflated 75%)
  adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/mr/messages.txt (deflated 74%)
  adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/bg/messages.txt (deflated 75%)
  adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/da/messages.txt (deflated 74%)
adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/en/messages.txt (deflated 77%)
  adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0 0/ locales/pt BR/messages.txt (deflated 76%)
  adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/ca/messages.txt (deflated 75%)
  adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/fi/messages.txt (deflated 74%)
adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/sk/messages.txt (deflated 73%)
adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/hi/messages.txt (deflated 72%)
  adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/hr/messages.txt (deflated 76%)
  adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/id/messages.txt (deflated 76%)
  adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/uk/messages.txt (deflated 72%)
adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/pl/messages.txt (deflated 74%)
  adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/el/messages.txt (deflated 75%)
  adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom
bgjlkfpdpkbhfioofeeinbehmajg/2.0_0/_locales/nl/messages.txt (deflated 75%)
```

adding: home/andrew/snap/chromium/853/.config/chromium/Default/Extensions/fiom

```
tate.txt (stored 0%)
  adding: home/andrew/.mozilla/firefox/a4crx4oe.default-release/revocations.txt
(deflated 58%)
 adding: home/andrew/.mozilla/firefox/a4crx4oe.default-release/AlternateService
s.txt (stored 0%)
  adding: home/andrew/.mozilla/firefox/a4crx4oe.default-release/pkcs11.txt (defl
ated 31%)
  adding: home/andrew/.mozilla/firefox/a4crx4oe.default-release/SiteSecurityServ
iceState.txt (deflated 58%)
  adding: home/andrew/.config/libreoffice/4/user/uno_packages/cache/log.txt (def
lated 76%)
  adding: home/andrew/lab_2/me.txt (stored 0%)
  adding: home/andrew/lab_3/text2.txt (deflated 76%)
  adding: home/andrew/.thunderbird/b0x2on17.default/SecurityPreloadState.txt (st
ored 0%)
 adding: home/andrew/.thunderbird/b0x2on17.default/revocations.txt (deflated 58
%)
  adding: home/andrew/.thunderbird/b0x2on17.default/pkcs11.txt (deflated 41%)
  adding: home/andrew/.thunderbird/b0x2on17.default/SiteSecurityServiceState.txt
 (deflated 41%)
 adding: home/andrew/Загрузки/Telegram Desktop/rozdilniRiznyci.txt (deflated 63
 adding: home/andrew/Загрузки/Telegram Desktop/splaine.txt (deflated 66%)
Do you want to extract the latest back - up? [Y/n]y
Latest back - up unzipping starts
Archive: /home/andrew/lab 6/back-up-andrew-2019-10-08.zip
andrew@My-PC:~/lab_6$
```

.txt (deflated 90%)

t (deflated 32%)

(stored 0%)

```
аndrew@My-PC: ~/lab_6

Файл Правка Вид Поиск Терминал Справка
andrew@My-PC:~/lab_6$ bash bashScript
user: andrew
Home for current user is: /home/andrew

Back - up
Was found file with the same name
Do you want overwrite? [Y/n]n

Back - up was not started
Do you want to extract the latest back - up? [Y/n]y
Latest back - up unzipping starts
Archive: /home/andrew/lab_6/back-up-andrew-2019-10-08.zip
andrew@My-PC:~/lab_6$
```

Висновок: Виконавши дану лабораторну роботу я оволодів практичними навичками роботи з процесами їх створення і знищення, керування процесами і їхнім аналізом, також володів практичними навичками професійної роботи з командною оболонкою shell – використання змінних і створення командних файлів.